Р Е П У Б Л И К А Б Ъ Л Г А Р И Я

Н А Р О Д Н О С Ъ Б Р А Н И Е

Проект

З А К О Н

ЗА ОГРАНИЧАВАНЕ НА ПЛАЩАНИЯТА В БРОЙ

Раздел I

Предмет и изключения от приложното поле

Чл. 1. Със закона се уреждат ограниченията при плащанията в брой на територията на страната.

Чл. 2. Законът не се прилага при:

1. тегленето и внасянето на пари в брой от/в собствени платежни сметки;

2. тегленето и внасянето на пари в брой от/в сметки на недееспособни и ограничено дееспособни лица, на съпрузи и роднини по права линия;

3. сделките с чуждестранна валута в наличност по занятие;

4. операциите с банкноти и монети, страна по които е Българската народна банка;

5. замяната от банки на повредени български банкноти и монети.

Раздел II

Ограничения при плащанията в брой

Чл. 3. (1) Плащанията на територията на страната се извършват само чрез превод или внасяне по платежна сметка, когато са:

1. на стойност, равна на или надвишаваща 5000 лв.;

2. на стойност под 5000 лв., представляваща част от парична престация по договор, чиято стойност е равна на или надвишава 5000 лв.

(2) Алинея 1 се прилага и в случаите на плащания в чуждестранна валута, когато левовата им равностойност е равна на или надвишава 5000 лв. Равностойността в български левове се определя по курса на Българската народна банка в деня на плащането.

Раздел III

Административнонаказателни разпоредби

Чл. 4. (1) Който извърши или допусне извършването на нарушение на чл. 3, се наказва с глоба в размер 25 на сто от общия размер на направеното плащане – ако е физическо лице, или с имуществена санкция в размер 50 на сто от общия размер на направеното плащане – ако е юридическо лице.

(2) При повторно нарушение по ал. 1 размерът на глобата е 50 на сто от размера на направеното плащане, а на имуществената санкция – 100 на сто от размера на направеното плащане.

Чл. 5. (1) Актовете за установяване на нарушенията по този закон се съставят от органите на Националната агенция за приходите, а наказателните постановления се издават от изпълнителния директор на Националната агенция за приходите или от оправомощени от него длъжностни лица.

(2) Съставянето, издаването, обжалването и изпълнението на наказателните постановления се извършват по реда на Закона за административните нарушения и наказания.

Допълнителна разпоредба

§ 1. „Повторно” е нарушението, извършено в едногодишен срок от влизането в сила на наказателното постановление, с което лицето е било наказано за същото по вид нарушение.

Преходни и заключителни разпоредби

§ 2. Този закон се прилага и за плащания по чл. 3, незавършени към датата на влизането му в сила.

§ 3. В чл. 270 от Кодекса на труда (обн., ДВ, бр. 26 и 27 от 1986 г.; изм. и доп., бр. 6 от 1988 г., бр. 21, 30 и 94 от 1990 г., бр. 27, 32 и 104 от 1991 г., бр. 23, 26, 88 и 100 от 1992 г.,; Решение № 12 на Конституционния съд от 1995 г. - бр. 69 от 1995 г.; изм. и доп., бр. 87 от 1995 г., бр. 2, 12, 28 и 124 от 1997 г., бр. 22 от 1998 г.; Решение № 11 на Конституционния съд от 1998 г. - бр. 52 от 1998 г.; изм. и доп., бр. 56, 83, 108 и 133 от 1998 г., бр. 51, 67 и 110 от 1999 г., бр. 25 от 2001 г., бр. 1, 105 и 120 от 2002 г., бр. 18, 86 и 95 от 2003 г., бр. 52 от 2004 г., бр. 19, 27, 46, 76, 83 и 105 от 2005 г., бр. 24, 30, 48, 68, 75, 102 и 105 от 2006 г.,

бр. 40, 46, 59, 64 и 104 от 2007 г., бр. 43, 94, 108 и 109 от 2008 г., бр. 35, 41 и 103 от 2009 г. и бр. 15, 46 и 58 от 2010 г.) се създава ал. 4:

„(4) В случаите, когато работникът или служителят живее или работи в населено място, в което има доставчици на платежни услуги, трудовото му възнаграждение се изплаща само по посочена от него платежна сметка.”

§ 4. В чл. 2, ал. 1 от Валутния закон (обн., ДВ, бр. 83 от 1999 г.; изм. и доп., бр. 45 от 2002 г., бр. 60 от 2003 г., бр. 36 от 2004 г., бр. 105 от 2005 г., бр. 43, 54 и 59 от 2006 г. и бр. 24 от 2009 г.) думите „в този закон” се заменят със „със закон”.

§ 5. В чл. 3 от Закона за мерките срещу изпирането на пари (обн., ДВ, бр. 85 от 1998 г.; изм. и доп., бр. 1 и 102 от 2001 г., бр. 31 от 2003 г., бр. 103 и 105 от 2005 г., бр. 30, 54, 59, 82 и 108 от 2006 г., бр. 52, 92 и 109 от 2007 г., бр. 16, 36, 67 и 69 от 2008 г. и бр. 22, 23 и 93 от 2009 г.) се правят следните изменения:

1. В ал. 2 т. 21 и 24 се отменят.

2. Алинея 7 се отменя.

Законът е приет от 41-ото Народно събрание на ……. 2010 г. и е подпечатан с официалния печат на Народното събрание.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ:

(ЦЕЦКА ЦАЧЕВА)

М О Т И В И

КЪМ ПРОЕКТА НА ЗАКОН ЗА ОГРАНИЧАВАНЕ НА ПЛАЩАНИЯТА В БРОЙ

Основен проблем в стопанския оборот е съществуването на постоянен паричен поток, който не се отразява в първични счетоводни документи. Извършват се разплащания в брой по сделки между юридически лица, физически лица и между юридически и физически лица. По този начин в страната се изплащат и реалните размери на работните заплати, като по документи лицата получават далеч по-ниски суми, с което се избягва както внасянето на данък по Закона за данъците върху доходите на физическите лица, така и на задължителни осигурителни вноски.

Подобни на предлаганите законови разпоредби, които ограничават плащанията в брой, действат и в други държави от Европейския съюз, като например във Франция, Белгия, Италия и Люксембург.

Въвеждането на ограниченията за плащане в брой не би затруднило стопанския оборот, тъй като през последните години българската банкова система претърпя значително развитие, има изградена широка клонова мрежа, която е в състояние да поеме увеличения брой транзакции. Все повече се утвърждава и използването на плащанията, извършвани изцяло по електронен път. Към настоящия момент пенсиите, както и социалните помощи се изплащат по касов или безкасов път. Като съществуваща алтернатива няма пречка касовото плащане чрез клоновете на пощите (доставчик на платежни услуги) да бъде приложено и за заплатите на лица, които живеят или работят в райони, в които няма банкови клонове или монтирани АТМ устройства. С оглед на ниската комисиона за извършване на услугата – около 8,5 промила за пенсиите и около 1,5 промила за социалните плащания, тя няма да повлияе съществено на разходите на работодателите, тъй като ще бъде прилагана за много ограничен кръг техни работници и служители.

Приемането на предлаганите разпоредби би довело до значително повишаване на постъпленията в държавния бюджет и създаване на възможност за ограничаване на сивия сектор в икономиката на страната.

Въвеждането на ограничение на плащанията в брой е допустимо от гледна точка на правото на Европейския съюз. В Директива 2005/60/ЕО на Европейския парламент и на Съвета за предотвратяване на използването на финансовата система за целите на изпирането на пари и финансиране на тероризма, в параграф 18 от преамбюла ѝ е изтъкнато, че използването на плащания на големи суми в брой многократно се е оказвало уязвимо за изпирането на пари. Държавите – членки на Европейския съюз, които позволяват плащания в брой над определен стойностен праг, трябва да прилагат специални мерки

срещу изпирането на пари. Същевременно европейското законодателство не възпрепятства и дори насърчава държавите членки да приемат по-строги разпоредби, за да се справят по-успешно с риска, свързан с изплащането на големи суми в брой.

МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ:

(Бойко Борисов)